

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Inceputurile Mitropoliei Ungrovlahiei

Cinstirea icoanelor

Pină pe la mijlocul secolului al XVI-lea avem puține știri despre viața bisericească pe teritoriul de mai târziu al Țării Românești. În fosta Sciție Mică, adică în Dobrogea de azi, știrile istorice despre creștinismul vechi încetează o dată cu venirea slavilor și apoi a bulgarilor, pentru ca să reînceapă în secolele X—XI. În anii din urmă s-au scos la iveală zidurile unei bazilici creștine și a unei bisericețe de cimitir din sec. X—XII în cetatea Dinogeția (Garvăn) în NV Dobrogei, precum și citeva bisericețe săpate în muntele de cretă din satul Murfațlar, nu departe de Constanța, de prin sec. X—XI, având inscripții slavone și felurite cruci săpate în pereții acestor bisericețe.

Între anii 1261—64 Dobrogea a ajuns sub stăpânirea imperiului bizantin (Constantinopol). Ca urmare a acestei stăpâniri a fost și punerea în rîndulă a vieții bisericești din Dobrogea. Astfel, în 1264 este amintită pentru prima dată Arhiepiscopia Vicinei, ridicată apoi la treapta de Mitropolie. Majoritatea istoricilor socotesc că Vicina a fost pe locul unde se află azi Isaccea, orașel pe Dunăre, în apropierea Deltei. Cunoaștem cu numele doar cîteva arhiepiscopi sau mitropoliți ai Vicinei: Luca și Teodor, în a doua jumătate a secolului XIII, Macarie, înfilniți în mai multe rânduri între 1338 și 1348. Ultimul mitropolit al Vicinei a fost Iachint, pe care în 1359 patriarhul ecumenic, la stăruințele voievodului Nicolae Alexandru al Țării Românești, l-a mutat la Argeș. Deci, din anul 1359 eparhia Vicinei dispărea pentru totdeauna din lista mitropoliilor supuse Patriarhiei de Constantinopol.

Pe teritoriul Țării Românești de mai târziu, constatăm o ierarhie bisericească încă din anul 1234. În acel an papa Grigorie IX scria principelui de coroană maghiar, Bela, că în episcopatul cumanilor „sînt niște popoare ce se numesc valahi”, care refuză primirea tainelor de la episcopul catolic al cumanilor, primindu-le „de la oarecari pseudo-episcopi ce țin de ritul grecilor”. Această scrisoare este foarte prețioasă, căci atestă existența unei ierarhii bisericești la românii din nordul și răsăritul Carpaților, unde se întindea episcopatul cumanilor.

În ce privește situația politică a teritoriului Țării Românești de mai târziu, după ce a stat un timp sub stăpânirea cumanilor, s-a trecut la înjghebarea de diferite formațiuni statale românești.

Încă din 1247, din diploma dată de regele Ungariei Bela IV cavalerilor iogași, aflăm de existența mai multor formațiuni statale românești. Astfel, se face amintire în acest act de Țara Severinului, prin care s-ar înțelege partea olteană a Banatului de Severin sau poate chiar întreg Banatul, apoi cnezatul voievodului Litovoi, pe valea Jiului și în Țara Hațegului, cnezatul lui Ioan, în dreapta Oltului, probabil în Vilcea și în sfîrșit „țara lui Seneslau, voievodul românilor” în stînga Oltului, cuprinzînd probabil regiunea muntoasă și deluroasă din actualele județe Argeș, Dimbovița, și poate și Prahova. Din cuprinsul acestui act desprindem și faptul că regatul feudal maghiar căuta să-și întindă influența. Între 1272—76 voievodul Litovoi — probabil cel întilnit în diploma din 1247 — înfruntă tendințele maghiare, refuzînd să plătească tribut. Ungurii întreprind însă o expediție împotriva lui; el și-a pierdut viața pe cîmpul de luptă, iar fratele său Bărbat a fost prins și dus la curtea regelui maghiar, fiind nevoit să se răscumpere cu o mare sumă de bani.

Abia peste o jumătate de secol aflăm noi știri despre organizarea politică a românilor din sudul Carpaților. Astfel, un document din 1324 vorbea de voievodul Basarab, care este considerat întemeietorul Țării Românești. Deci, locul micilor formațiuni politice anterioare, este luat acum de un singur stat, iar în locul cnezilor și voievozilor de odinioară apare un singur stăpînitor. Nu putem să știm însă cum a avut loc acest proces de unificare, pe cale pașnică sau prin forță. Ceea ce este sigur e faptul că reunirea acestor formațiuni politice s-a făcut de voievodul de la Argeș. În 1330, prin lupta pe care a avut-o voievodul Basarab cu regele maghiar Carol Robert la Posada, el a înlăturat pentru totdeauna primejdia și va asigura independența Țării Românești. Stăpînirea lui se întindea și asupra ținuturilor de răsărit ale Munteniei, prin luptele victorioase care le-a purtat cu tătarii. După o îndelungată și strălucită domnie, el a închis ochii în 1352, fiind îngropat în biserica zisă a lui Negru Vodă din Cîmpulung, ctitoria sa. Tot el este și ctitorul bisericii domnești din Curtea de Argeș, care a fost apoi isprăvită de urmașii săi.

Scaunul domnesc a fost ocupat, din 1352 pînă în 1364, de fiul său, Nicolae Alexandru. Acesta a gospodărit cu pricepere țara, desăvîrșindu-i organizarea, stînd în strînse legături cu vecinii. Pe plan bisericesc, de numele său se leagă recunoașterea Mitropoliei muntene, în 1359 de către Patriarhia din Constantinopol. Nu putem crede că Basarab întemeietorul să nu fi avut la curtea sa domnească și o față bisericească mai înaltă, adică vreun arhiereu care să hirotonească preoții și să tirnosească bisericile de prin satele țării sale. Se înțelege însă că nu există o ierarhie bisericească organizată și recunoscută de Patriarhia din Constantinopol. Acest lucru l-a făcut fiul său Nicolae Alexandru.

Ni s-a păstrat hotărîrea sinodului Patriarhiei din Constantinopol din mai 1359, privitoare la Mitropolia Ungrovlahiei. În ea se spunea că „Cel de foarte bun neam, marele voievod și domn a toată Țara Românească, prea iubitul smereniei noastre fiu întru Duhul Sfînt Alexandru Voievod... a cerut nu numai odată, ci de mai multe ori prin scrisorile sale și s-a rugat de smerenia noastră și de Sfîntul Sinod ca de acum înainte și mereu, să fie, el și toată țara sa și domnia, sub cercetarea bisericească și călăuzirea prea sfîntei și marii Biserici a lui Dumnezeu și să primească arhiereu hirotonit de către smerenia noastră și care să facă parte din dumnezeiescul și Sfîntul nostru Sinod și să-l aibă pe acela ca păstor adevărat a toată Ungrovlahia, spre binecuvîntarea și duhovniceasca rînduială a sa, a fiilor săi și a toată oblađuirea sa. Pentru care lucru, el a și chemat cu cîțva timp înainte pe Prea Sfîntul Mitropolit al Vicinei, care este în apropierea sa... pe chir Iachint și a primit cu foarte mare mulțumire binecuvîntarea sa și a arătat față de el cuvenita supunere și evlavie și a cerut ca deocamdată să se strămute acest Prea Sfînt Mitropolit al Vicinei, care se arată a fi foarte bine primit la acest mare voievod la Biserica a toată Ungrovlahia, iar după moartea acestuia (mitropolit) al Vicinei să se aleagă altul și hirotonindu-se de către prea sfînta marea Biserică a lui Dumnezeu ce e păstorită de noi, să fie trimis acolo ca păstor și arhiereu legiuit a toată vremea să fie numit: Înalt Prea Sfînt Mitropolit al Ungrovlahiei, prea cinstit iubit frate în Domn...”

(Continuare în pag. 2)

Un capitol de seamă din învățătura Bisericii noastre se referă la icoane, la cinstirea lor. Înainte de a vorbi însă despre rostul lor în viața noastră creștinească, trebuie să arătăm că mai sînt unii necunoscători, care spun că icoanele ar fi idoli și că Sf. Scriptură oprește închinarea la idoli, căutînd să-și întărească spusele cu porunca a doua din cele zece, care zice: „Să nu-ți faci chip cioplit, nici altă asemănare și să te închini lor”. De ce a pus Dumnezeu această opreliște? Fiindcă „poporul ales” venind în atingere cu popoare păgîne, cu legi diferite, cu idoli și practici nesănătoase, înșelătoare, diavolești, ușor putea aluneca la închinarea idolească. Să ne amintim un caz. Dumnezeu a scos poporul acesta din robia Egiptului cu mîină tare și cu braț înalt. Cînd au ajuns la poalele muntelui Sinai au cerut lui Aaron să le toarne zei ca ai Egiptenilor. Aaron le-a turnat „vițelul de aur”, care nu era altceva decît copia zeului care înfățișa „boul Apis” și i s-au închinat cu jertfe și veselie. Vedem deci cît de repede se aluneca de la credința în Unul și adevăratul Dumnezeu, susținută cu atîta tărie de proroci, la practici păgîne, idolești.

Ce credeau păgînii despre idoli lor? Credeau că chipul acela cioplit în piatră sau turnat din metal e însuși Zeul sau zeii care îi conduc și-i ocrotesc. Mare rătăcire; desigur nu acesta e cazul icoanelor.

Dar mai întîi să vedem cum s-a ajuns la icoane.

Cea dintîi icoană creștinească o avem chiar de la Domnul nostru Iisus Hristos. Istovit de judecată, de chinuri, de bătăi, de batjocuri, Mintuitorul a fost silit să-și ducă crucea cea grea, pe care urma să fie răstignit. Sudorile îi curgeau pîraie pe obraz. Cînd îl duceau pe o stradă strîmtă spre Golgota, în acele clipe de durere, o femeie, Veronica, iese din casă și-i pune pe față un prosop sau maramă ca să-i zvînte sudoarea. Domnul i-a aruncat o privire recunoscătoare, de mulțumire. În casă, Veronica constată că pe prosopul ei Mintuitorul și-a întipărit chipul. Oare dacă chipul acesta ar fi fost idol. Domnul ne-ar fi lăsat acest sfînt chip al Lui?

Se știe apoi, că un rege, Avgar, din orașul Edessa, care auzise despre Iisus Hristos, dar nu putea merge să-l vadă, a trimis o solie cu un pictor să-l roage pe Domnul să dea voie picturului să-i facă chipul și icoana să i-o aducă. Mintuitorul a primit solia și înaintea lor și-a pus pe față o bucată de pînză, pe care s-a întipărit chipul său. Icoana aceasta a dăinuit multă vreme și s-a păstrat în biserica din Edessa. În anul 944 a fost adusă la Constantinopol. E vrednic de reținut, că sinodul VII ecumenic o pomenește.

Sfîntul Apostol și Evanghelist Luca, care era medic și se ocupa și cu pictura, a pictat chipul Maicii Domnului. Dacă chipul ei ar fi fost socotit idol, oare Maica Precurată ar fi suferit să i-l facă? Insuși Sf. Luca l-ar fi nimicit.

Mi-a fost rînduit de Dumnezeu să văd cu ochii mei chipul Maicii Domnului cu Pruncul Iisus și alte icoane pictate pe peretele ars de cărămidă în catacombele din Roma cea plină de idoli păgîni și numai de închinare la idoli nu puteau fi învinuiți creștinii din acel timp, care în acele subterane se adunau la slujbe.

După ce legea cea nouă a devenit religie de stat în imperiul roman, icoanele au ajuns la mare prețuire și cinstire și meșterii creștini se întreceau în lucrarea lor. Cu ele împodobeau bisericile, locurile de închinare, casele etc. Pină

Dragostea de Dumnezeu

Dumnezeu este o realitate supremă în viața noastră creștină; este marea și eterna realitate în care trăim și ne mișcăm toți (F. Ap. 17, 28). El ne încălzește și dinamizează spre idealurile mari, ne mișcă cugetul, voința și simțirea către sfere mai înalte. Dragostea de Dumnezeu ne ridică pe culmile absolutului divin, către desăvârșire.

Adevărul acesta l-au experimentat toți marii înduhovnici ai veacurilor, începând cu Sf. Pavel, care prin Lege a prigonit pe Mesia, iar după ce s-a umplut de duhul dragostei, murind Legii, a ieșit de sub puterea păcatului și s-a îmbrăcat în Hristos-Dumnezeu (Rom. 6, 14; 7, 23). Ieșirea din rătăcire s-a făcut prin har, adică prin dragostea atotputernică, atotcuprinzătoare și atotlucrătoare a lui Dumnezeu. De aceea, marele și îndumnezeitul Pavel ne descoperă o cale nouă și superioară care ne unește și ne identifică cu Hristos. Aceasta este dragostea. Ei îi închină, pe drept, un deosebit imn de slavă.

În concepția paulină, dragostea de Dumnezeu se ridică peste orice cunoaștere și știință, peste orice credință și binefacere, chiar peste mucenicie. Puterea sa este excepțională, nebănuită și neîntrecută, pentru că umple toate de bunătate și binefacere, de răbdare îndelungată, de smerenie și bun simț. Ea arde egoismul care gândește și făptuiește răul și împodobește viața cu toate virtuțile religioase-morale și social-umane. Dragostea este izvorul altruismului și al umanității sociale. Ea nu se bucură de nedreptate,

Cinstirea icoanelor

(Urmare din pag. 1)

la anul 726 au rămas în această vază, prețuire și cinstire. În acest an nefericit s-a aruncat între creștini vorba, că icoanele ar fi idoli. S-a pornit atunci marea prigoană a icoanelor și a închinătorilor la ele. Dar iată cum s-a ajuns la această pacoste.

La Constantinopol fusese ridicat împărat Leon al III-lea Isaurul. Era fiu de cioban. S-a făcut militar și s-a distins pe câmpul de luptă, ajungând general. Soldații l-au urcat pe tronul bizantin. Ca împărat și-a pus în gând să facă din imperiul lui un stat unitar prin convertirea la ortodoxie a tuturor. Evreii și mahomedanii de pildă i-au răspuns, că ei nu se pot face creștini, fiindcă aceștia se închină la idoli. Întrebați care sînt idoli, au răspuns: icoanele. Astfel Leon a început lupta contra icoanelor.

Ele erau adunate prin magazii, erau distruse etc. Creștinii s-au alarmat în frunte cu patriarhul. Împăratul a depus pe patriarh și a prigonit pe toți cîți i s-au opus. A urmat la tron fiul său, Constantin V-lea Coproninul care a făcut la fel ca tatăl său. A ordonat să fie scoase icoanele și din casele particulare. Lumea s-a opus, ajungându-se astfel la adevărată răscoală, fiind multă vărsare de sînge. Era anul 787, cînd împărăteasa Irina a aprobat să se țină al VII-lea sinod ecumenic la Nicea și să hotărască dacă icoanele sînt ori nu idoli. Sinodul acesta al întregii creștinătăți din acea vreme a reșezat cîlul cinstirii icoanelor. Dar lupta contra icoanelor a mai continuat și după aceea pînă la anul 842, cînd un alt sinod a pus capăt definitiv luptei contra icoanelor. La acest sinod merit mare a dobîndit împărăteasa Teodora.

Dacă icoanele ar fi fost idoli, oare Dumnezeu ar fi îngăduit să biruiască închinătorii și cinstitorii icoanelor? S-a arătat atunci și învățăm mereu, că noi creștinii ortodocși nu credem că icoanele și toate cele din biserică sînt Dumnezeu și înșiși sfinții, că aurul, argintul, alama, lemnul, pinza, culorile ar fi chiar Atotputernicul sau sfinții. De aceea nu le dăm adorare acestor materiale și nici închinare divină, ci numai celor pe care ele îi reprezintă. Noi ortodocșii împreună cu sinoadele le atribuim cinstire sau venerare icoanelor, pentru că ele ajută sufletului să se înalte mai ușor la cer, pentru că ele sînt un minunat mijloc intuitiv, o Carte sfîntă înțeleasă de toți.

Trebuie să mai spunem apoi că icoanele au și o mare valoare istorică religioasă și artistică. Să ne gândim de pildă la icoanele pe sticlă, care astăzi sînt mult apreciate.

Să cinstim deci icoanele noastre creștinești, să ținem la ele, ca la niște comori sfinte, cu atît mai mult, cu cît cu mult folos sufleteșc s-au închinat la ele și moșii și strămoșii noștri.

Gh. Maior

ci de adevăr, luptă și se jertfește, iar roadele ei rămîn în veci. „Dragostea nu cade niciodată” și dăinuiește chiar atunci cînd cunoștința se va sfîrși (I Cor. 13, 3—8). Cel ce n-are dragoste nu se poate apropia de Dumnezeu, chiar dacă ar avea toată știința și toată credința încît să mute munții din loc (v. 2).

De acord cu Sf. Pavel este Fer. Augustin, marele filozof creștin al epocii de aur a Bisericii, și Sadu Sundar Sing, înțeleptul indian, și apostol creștin al sec. XX-lea. Ca mulți alții, ei sînt de acord că pe Hristos cel viu, Izbăvitorul nostru, nu-l găsim în cărți, ci în viață, nu în studiu, ci în rugăciune, nu în teorie, ci în practică, participînd activ la viața Sf. Taine, unde harul iubirii Sale este etern lucrător.

Intr-adevăr, trebuie accentuat că iubirea de Dumnezeu este o mare forță spirituală. Puterea ei este deosebită cînd este vorba să cunoaștem, să ne dăruim și să slujim lui Dumnezeu. Experiența creștină ne arată că cu cît iubim, pe Hristos-Dumnezeu mai mult, cu atît îl cunoaștem mai bine, cu atît ne identificăm cu idealul Său. Dragostea de Dumnezeu este dăruire, revărsare și identificare cu Dumnezeu și prin El cu binele și fericirea comunității întregi. Taina existenței și a fericirii noastre este iubirea totală, dezinteresată și permanentă. Prin iubire jugul lui Hristos devine ușor și sarcina Sa ușoară, căci prin ea aflăm pacea inimii și odihnă sufletelor noastre (Matei 11, 28).

Iubirea creștină stă în centrul Adevărului absolut și în adîncul Ființei divine. Ea ne unește și ne contopește cu Dumnezeu, care este iubire (I Ioan 4, 8). Vedem deci, că cu cît îl iubim mai mult pe Mintuitorul Hristos cu cît ne simțim cuceriți și călăuziți de Persoana și opera Sa, cu atît ne umplem de recunoștință și de pasiune sfîntă pentru a-l sluji. Cu cît îl iubim cu atît crește rîvna pentru a trăi în Duhul Lui, ne identificăm cu ființa Lui, devenim una cu El, în gînd, în vorbă și în fapte, în cuget, în simțire și în voință.

Iubirea face minuni în viața credincioșilor. Ea apropie pe oameni.

Iubirea de Dumnezeu înobilează, sfințește și îndumnezeiește pe creștini. Iubirea ne transpune în altul, nu mai trăim noi înșine, ci altul trăiește în noi și prin noi. Topindu-și ființa în dragostea de Hristos-Dumnezeu, Sf. Pavel scria galatenilor: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2, 20). Prin dragoste se simte transfigurat în existența cotidiană, înălțat pînă la al IX-lea cer, participă la comuniunea de viață fericită cu Dumnezeu și aleșii Săi și aude cuvinte mari și sfinte care nu se cuvinesc omului a le grăi (II Cor. 12, 4). Iubirea ne scoate din circuitul vieții banale, din cercul vicios al instinctelor inferioare; din robia patimilor și din întunericul păcatelor, în câmpul însorit și împodobit cu florile virtuților care fac demnitatea omului. Iubirea sparge carapacea egoismului și devenim ai altora, ai lui Hristos, care este totul în toate, în tot locul și în toate împrejurările. Iubirea este începutul, drumul și sfîrșitul lepădării de noi înșine și al unirii reale cu Hristos-Dumnezeu și cu umanitatea întreagă.

Pe ea deci să ne-o impropiem și în duhul ei să lucrăm în toate zilele vieții noastre.

Prof. S. Radu

TROIȚA

Stă la răscuri cu viscole-mpotrivă,
primindu-le cu brațele solemn —
nădăc de-mpăcare milostivă
cu spinii din cununa de pe lemn.

Cînd pumni de vînt adesea o împresoară
sau viituri o prînd din temelii,
un suflet ce-și clădește-n gînduri scară
ne-o readuce iarăși printre vii . . .

De multe ori o întîlnii de veghe
la loc de pomenire ori popas
sub adăpost de șită ca o zeghe
cu străluciri de vechi iconostas !

Din depărtatul grui al Căpățînii,
pe pîrtie de vremuri i-a fost dat
s-ajungă — lingă cumpăna fîntînii —
simbol adînc de pace,-ndătînat . . .

Cu-aceiași har ce-mpodobi altița
din străvechimi care ne-au pus temei,
S-a făurit modest popas, Troița —
din daltă și peneluri de scînteii.

Mihai Stănescu

INCEPUTURILE MITROPOLIEI...

(Urmare din pag. 1)

Aceleași lucruri se scriau și în gramata patriarhului Calist către domnitorul Nicolae Alexandru. Așadar, în 1359 patriarhul ecumenic recunoștea noua Mitropolie a Ungrovlahiei, în urma unor repetate cereri și rugămînți ale domnitorului Țării Românești, care făgăduise cu jurămint ca Biserica din țara sa să rămînă și pe viitor sub oblađuirea canonică a scaunului patriarhal din Constantinopol, iar mitropolitul să facă parte din sinodul patriarhal.

Cele două documente nu vorbesc nimic despre reședința mitropolitului, dar ea nu putea să fie în altă parte decît acolo unde era și scaunul domnesc, adică la Argeș. Oblăduirea duhovnicească a mitropolitului Iachint se întindea asupra întregii Țări Românești.

Nicolae Alexandru a murit în 1364, fiind îngropat alături de tatăl său la Cîmpulung. I-a urmat la domnie fiul său Vladislav, sau Vlaicu Vodă.

Pînă în 1369, cu prilejul unei călătorii a ieromonahului Hariton de la mănăstirea Cutlumuș de la Muntele Athos, nu mai avem știri despre mitropolitul Iachint. În 1370 cineva îl pîrise la Patriarhia din Constantinopol pentru unele fapte ce s-au dovedit în urmă neadevărate. De fapt, patriarhul ecumenic de atunci, Filotei, a trimis în Țara Românească pe un slujitor al Patriarhiei, Daniil Critopol, ca să facă o cercetare. Cu acest prilej, mitropolitul Iachint trimite patriarhului o scrisoare, prin care-i arată că era bolnav și că învîinurile ce i-au adus dușmanii săi i-au pricinuit multă amărăciune. Îi arăta că n-a putut veni la Constantinopol, fiindcă l-a oprit voievodul țării de teama lungimii drumului, a bolii sale și a ciumei. Totodată înștiința pe patriarh că voievodul țării și boierii săi au hotărît să trimită la Patriarhie pe Daniil Critopol, spre a fi „sfințit, dăruit și binecuvîntat ca arhieru a toată Ungrovlahia, cu voia, îngăduiala și iertarea sa”.

De fapt, în august 1370, trimisul lui Vladislav și al boierilor munteni, Daniil Critopol, a fost ales de sinodul Patriarhiei din Constantinopol, mitropolit al unei părți din Ungrovlahia, sub numele de Antim. Actul sinodal, din octombrie 1370, pentru numirea mitropolitului Antim Critopol, arată că fusese hirotonit pe seama unei jumătăți din Ungrovlahia, la cererea domnului, a boierilor și a mitropolitului Iachint, intrucît se învîinurile simțitor numărul locuitorilor țării. Din acestea reiese că în 1370 se înființează a doua Mitropolie în Țara Românească. Ea se întindea în ținuturile din dreapta Oltului, iar reședința, va fi fost în cetatea Severinului.

Bătrînul mitropolit Iachint a trecut la cele veșnice înainte de luna august 1372. Trupul lui va fi fost îngropat la biserică Mitropoliei din Argeș. Ar fi fost de așteptat ca scaunul său să fie ocupat de mitropolitul Antim. Nu știm însă din ce pricini, în august 1372 în locul lui Iachint a fost ales și hirotonit ieromonahul Hariton, egumenul mănăstirii Cutlumuș, citoria lui Vladislav din Muntele Athos. Este amintit în mai multe acte pînă în iunie 1380.

Intr-un act din martie 1381 aflăm că în scaunul Ungrovlahiei păstorea „smeritul mitropolit Antim”, deci fostul mitropolit al Severinului. El a păstorit pînă după 1392, adică în timpul domniei lui Mircea cel Bătrîn (1386—1418). În tot acest timp a călătorit de mai multe ori la Constantinopol, unde a luat parte la ședințele sinodului patriarhal.

În iulie 1389 întîlnim alături de Antim, un al doilea mitropolit, care iscălește „celălalt al Ungrovlahiei, Atanasie”. A luat parte și el la numeroase ședințe ale sinodului patriarhal din Constantinopol, pînă prin iulie 1401. În unele iscălea ca „mitropolitul părții Ungrovlahiei din spre Severin”. Nu putem ști dacă el a avut urmasi la Severin, căci din 1419, după moartea lui Mircea cel Bătrîn, ținutul Severinului a fost luat în stăpînire de unguri, iar în 1524 a fost cucerit de turci. Fără îndoială că ajungînd în stăpînirea ungurească, a încetat și existența Mitropoliei de aici.

Deci, din cele arătate pînă aici, reiese limpede că după întemeierea și neatîrnarea Țării Românești a urmat și recunoașterea Mitropoliei țării, cu reședința la Argeș, din partea Patriarhiei ecumenice, în urma strădaniilor vrednicului voievod Nicolae Alexandru Basarab. Pe lingă mitropolia de la Argeș a mai existat, timp de peste trei decenii și un al doilea scaun olădicesc la Severin, a cărui existență a încetat de la începutul secolului al XV-lea. Mircea Păcurariu

Colaborarea, factor de progres și pace între popoare

Încă din vechime s-a spus, pe drept cuvânt, că omul este o ființă socială. Spus altfel, acest lucru înseamnă că, firesc, el trebuie să trăiască într-o comunitate oarecare, că nu-și poate împlini destinul și menirea rupt de semenii săi. Acest adevăr este valabil atît pentru viața înșilor cît și pentru cea a popoarelor și viața, cu deosebire în zilele noastre, ni-l demonstrează cu prisosință.

A colabora înseamnă, în primul rînd, a întinde mîna, a te apropia prietenește de cineva, pentru a-ți împărtăși gîndurile, pentru a pune umărul alături de al altuia la realizarea unui scop comun. Colaborare înseamnă cunoaștere reciprocă, participare activă, contribuție efectivă la o muncă în comun, ale cărei roade se răsfrîng binefăcător asupra tuturor celor ce participă la ea.

Marele nostru patriot N. Bălcescu arăta acum o sută și mai bine de ani, că „nădejdea civilizației popoarelor este în comunicația ideilor“.

Colaborarea sau cooperarea între popoare este cu deosebire o necesitate, o poruncă de prim ordin a zilelor noastre, determinată de rapida dezvoltare a tehnicii și a științei în general, de dirijarea în scopuri pașnice a invențiilor și descoperirilor științifice pentru destindere și pace în lume. „Fiecare nație — spune N. Iorga — e o energie, avînd izvoarele și împrejurările ei deosebite, caracterul și misiunea ei specială“.

Colaborarea internațională deci înmulțește nemărginit forțele popoarelor, le apropie, promovează spiritul generos și umanist al întraajutoării, consolidează pacea.

„Cooperarea — spune DI Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat — trebuie să se

bazeze, desigur, pe respectarea suveranității și independenței naționale, să asigure deplina egalitate în drepturi, neamestecul în treburi interne și avantajul reciproc“.

În spiritul acestor principii, țara noastră desfășoară o largă și multilaterală colaborare internațională. Prestigiul de care se bucură România, prin politica sa de cooperare în toate domeniile, se vedește și prin participarea numeroasă a oamenilor noștri de știință la diverse organisme internaționale, precum și prin organizarea, la noi în țară, a numeroase manifestări cu caracter internațional, îmbrăcînd cele mai variate forme ale colaborării științifice.

În acest sens, semnalăm de plidă recentele lucrări ale reuniunii mixte a Comitetului administrativ de coordonare al O.N.U. și Comitetului pentru programare și coordonare al Consiliului economic și social O.N.U., lucrări care au avut loc în primele zile ale lunii iulie a.c., în București, sub conducerea Secretarului general al O.N.U. — U. Thant. România — a spus cu acest prilej DI Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat — „își exprimă, în acțiunile ei de politică externă, adeziunea deplină și constantă la ideile dezvoltării cooperării între națiuni, conlucrează activ la explorarea tuturor căilor și mijloacelor eficiente de colaborare și înțelegere între state“.

Cooperarea pe tărîm industrial, tehnico-științific și comercial, fiind încurajată și înlesnită, constituie un important factor pentru dezvoltarea economică și socială, dar și pentru salvagardarea păcii.

Sfințirea bisericii din parohia Ighișul Nou

În Duminica a doua după Rusalii, 23 iunie 1968, I. P. S. Sa Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului, a săvîrșit tîrnosirea bisericii din parohia Ighișul Nou, jud. Sibiu.

Dimineața, la orele 9,30, Înaltul Ierarh — însoțit de P. C. pâr. vicar arhiepiscopesc Traian Balașcu și de P. C. prof. Dr. Corneliu Sirbu și Gh. Șoima — sosește în fața bisericii care așteaptă să fie sfințită. Este primit de credincioși rinduiți în perfectă ordine în fața bisericii, în frunte cu un sobor de preoți.

Cuvîntul de „Bun venit!“ îl rostește — într-o frumoasă limbă românească — P. C. prot. Petru Boieru-Mediaș, care arată că Înaltul Ierarh — înainte de a se împlini anul de cînd a poposit iarăși pe aceste meleaguri — a venit din nou „ca un părinte bun la copiii săi ca să sfințească roadele muncii lor de ani de zile“, copii care se închină acum „într-o singură biserică, una pentru totdeauna“.

Răspunzînd, I. P. S. Sa își mărturisește marea bucurie cu care a venit ca să sfințească această biserică ridicată de înaintași și acum mărită și împodobită prin jertfelnicia credinței ighișenilor ortodocși. Această credință este — arată Înaltul

(Continuare în pag. 4)

Horea¹⁾

Sfărîma-v-aș lanțuri grele,
Cu belciug cumplit,
Ați zdrobit mîinile mele,
Și le-ați țintuit.
Dărîma-v-aș ziduri groase,
Ziduri de-nchisori,
Că-mi băgați pînă în oase
Moartea cu fiori.
Face-v-aș mici bucățele,
Porți cu drugul greu,
Ca să pot răzbi prin ele,
La tot neamul meu.
Să cunoască toți odată,
Greu-n care zac,
Eu cel poreclit de gloată
Horea din Albac.
Mi-a fost codrul cu priință,
M-a acoperit,
Mi-a dat pîinea spre ființă
Și m-a odihnit.
Dar mișelnica trădare
Viața mi-a surpat,
Cum se surpă cu topoare
Un stejar rotat.
Vă blestem în veșnicie,
Nemeșilor, voi
Care-ați supt cu lăcomie
Măduva din noi.
Strigă aurul cu care
M-ați prețeluit,
Strigă aspră răz bunare
Neamul oropsit.
Mă așteaptă chinul roții,
Chinul îndoit;
Visul ce-l visam cu toții
Nu s-a împlinit.
Petele fierbinți de singe,
Neaua vor topi,
Inimile se vor frînge
Și se vor boci.
Nu mi-e inima fricoasă,
Că mîine-am să mor,
Ci mi-e dragostea miloasă
Față de popor.
Visul meu de slobozenie,
Pentru care mor,
Să-l plinească cu dîrzenie
Veacul următor.
Moștenire de la mine
Neamului meu las,
Să se lupte pînă vine
Al răsplății ceas.

Z. Lațcu

* Printre marile aniversări ale anului în curs se numără, după cum știm, și împlinirea a 50 de ani de la Unirea Transilvaniei cu Patria-mamă. Acest eveniment reprezintă nu numai împlinirea unor firești aspirații, ci și rezultatul unor lupte seculare duse de poporul nostru în acest scop, în frunte cu cei mai buni fii ai săi.

Printre ei se numără și Horea, fruntaș al revoluției pentru dreptate socială și națională din 1784. Versurile de față vor să ne redea cîteva din frămîntările acestui erou național al nostru, în preajma martirizării sale. „Visul de slobozenie“ al lui Horea s-a împlinit în anii noștri.

Red.

Omagiu adus artei tipografice

Știm cum din vechime oamenii au căutat să comunice întreolaltă, să-și transmită gîndurile nu numai pe calea graiului, ci și pe calea scrisului. Mărturie a acestui efort uman milenar stau diversele însemnări, în diversele sisteme de scriere, unele dintre ele încă nici în zilele noastre deplin dezlegate. Ne vorbesc despre aceasta diferențele în creșterea prin unele peșteri vechi, plăcile de argilă, de piatră sau de ceară, papirusurile și mai tîrziu pergamentele și încă altele materiale pe care oamenii își așterneau, de cele mai multe ori, tot ce mîntea lor producea mai bun. De aceea, fără scris este cu anevoie să ne închipuim progresul în lume, o adevărată cultură omenească.

Nu fără temei deci, încă în 1838, Vasile Pop, în lucrarea apărută la Sibiu și intitulată: „Disertație despre tipografiile românești“, scria că „nici o măiestrie nu a ajutat atîta spre cultura sufletului și minții omenești, precum și spre înaintarea statelor precît au ajutat aflarea măiestriei tipografice“. Gîndindu-ne că pînă la Gutenberg orice carte se multiplica de către copisti, pentru un singur exemplar trebuind luni și poate ani de zile, ne putem da seama ce mare binecuvîntare a însemnat pentru omenire descoperirea tiparului. Așa se face că el s-a răspîndit cu mare iuțeală în toată Europa, încît în 1528 apare și în Sibiu prima tiparniță.

În acest an s-au împlinit, deci, 440 de ani (1528—1968), iar evenimentul a fost subliniat în chip deosebit de către Întreprinderea Poligrafică din Sibiu. O seamă de manifestări au marcat această aniversare, toate constituint un adevărat omagiu adus artei tipografice, o prețioasă cinstire adusă tuturor celor care, de veacuri cît și în zilele noastre, au trudit și trudesesc în acest important cîmp de activitate omenească.

Astfel, sîmbătă, 29 iunie 1968, după masă, în sala Teatrului de Stat din Sibiu a avut loc un reușit montaj literar-muzical, prezentat de artiști amatori din Întreprinderea menționată, care, cu o mare forță de evocare, a adus în fața spectatorilor, pe secole, întreaga istorie a tipografiilor sibiene. O sesiune de comunicări științifice, precum și o expoziție retrospectivă, deschisă sub egida Întreprinderii Poligrafice, au fost axate tot pe acest eveniment.

Se știe că la Sibiu s-au tipărit și multe și importante cărți românești, ca de pildă prima carte în limba română: „Catehismul românesc“ al meșterului tipograf Filip Moldoveanu, în 1544. S-a menționat, cu prilejul acestor festivități aniversare, și anul înființării Tipografiei noastre eparhiale (1850), precum și cel de apariție al „Telegrafului Român“ (1853).

Specificăm, în acest șir de idei, că prima lucrare tipărită în tipografia noastră înființată în

În Muzeul bisericii Sf. Nicolae...

Inchizi ochii și nu mai ești în liniștea acestui Muzeu, ci în involburarea timpurilor apuse...

Auzi cum suie pe trepte grele de piatră, larma școlarilor din vremuri tare bătrîne, veniți cu uimire la cea dintîi școală românească.

Îl vezi pe diaconul Coresi, meșterînd la tiparniță, să păstreze dulcele grai al poporului în minunea cuvintelor înscrise pe hîrtie, cu iuțeala cu care zboară fluturii pe flori.

Te aplecai peste umerii lui Radu Tempea II, care-și înseamnă, sub opaițul ce fumegă în noapte, răbojul unor întîmplări ce se așterneau curgînd din timp ca nisipul.

Îl întîmpini pe protopopul Eustatie Grid, pușin obosit, căci a venit de departe, cu daruri alese de la mari depărtări.

Iar dacă stai pe pridvorul din afară — cînd glasul clopotelor bisericii Sf. Nicolae oboșește — vine glasul de la strană al protopsaltului Anton Pann, vin ca niște hulubi treziți și rotindu-se armoniile aduse la viață și îndrumate spre boltă de acești înțelepți ai muzicii: Gheorghe Ucenescu, Ciprian Porumbescu și Gheorghe Dima...

Muzeul bisericii Sf. Nicolae din Scheii Brașovului constituie cu adevărat un izvor luminos, o vatră de încălzire a simțămîntelor patriotice, de iubire de țară și popor.

Pr. N. Modoiu

1850 a fost circulara mitropolitului Șaguna, în care se anunța acest eveniment și din care reținem și următoarele gînduri ale marelui ei ctitor: „De mult timp incoace, văzînd eu lipsa cea mare de cărți bisericești și școlare în Eparhia noastră, văzînd totodată și scăderile cele mari sufletești ce se nasc de aici, am hotărît în inimă-mi fierbîntea dorință de a înființa pe seama Eparhiei acesteia o Tipografie... Scopul tipografiei acesteia este ca să se tipărească întrînsa cărți bisericești și școlare (se știe că școlile, cîte se aflau pe vremea aceea în Transilvania, erau sub oblăduirea Bisericii n.n.) și apoi să se vinză cu preț cît se poate mai ușor“.

Subliniem faptul că Întreprinderea Poligrafică din Sibiu, urmașa directă a primei tiparnițe înființate în cetatea noastră cu 440 de ani în urmă, deține un rol de seamă în avîntul creator care se desfășoară astăzi la noi în țară, fiind între întreprinderile fruntașe pe ramură, pe porțile ei ieșind cărți de valoare, tipărite la un înalt nivel grafic, multe dintre ele fiind solicitate și peste hotare.

Gh. P.

Sfîntirea bisericii din parohia Ighişul Nou

(Urmare din pag. 3)

Ierarh — şi „izvorul împlinirii îndatoririlor voastre cetăţeneşti şi obşteşti“.

Se dau flori Inaltului Ierarh şi însoţitorilor I. P. S. Sale.

După aceea, se săvîrşeşte slujba sfîntirii bisericii, precedată în ajun de săvîrşirea vecerniei cu priveghere, iar Duminică, mai de dimineaţă, de sfîntirea apei.

În continuare, se slujeşte Sf. Liturghie arhierască în sobor, în cadrul căreia P. C. pâr. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu rosteşte predica zilei. Mîinecînd de la citatul biblic de la Matei 4, 19, P. C. Sa înfăţişează episoadele chemării la apostolat a Sf. Apostoli, scoînd în evidenţă fermitatea cu care aceştia au răspuns chemării Mîntuitorului. De asemenea, printre altele dă următorul îndemn: „Să înlăturăm ura din viaţa omească, căci prin ură nu se zideşte nimic bun şi trainic. Să avem între noi dragoste, fără de care nu putem paşi pe drumul conştiinţei de Mîntuitorul prin moartea Sa şi urmat de Sf. Apostoli!“

După terminarea Sf. Liturghiei, ia cuvîntul C. preot Găban Ioan, parohul locului, care schiţează istoricul parohiei pe care o păstoreşte şi al bisericii actuale. După unificarea bisericească din 1948, s-a simţit lipsa unei biserici mai încăpătoare. De aceea, preotul împreună cu credincioşii au luat iniţiativa de a extinde, modifica şi împodobi vechea biserică. Totalul cheltuielilor se ridică la suma de lei 120.368, realizată din contribuţiile benevole ale credincioşilor, fiind ajutaţi şi de Arhiepiscopje.

De încheiere, subliniază: „Unificarea este consolidată în Ighişul Nou, pentru că fiecare credincios şi-a dat contribuţia sa — bănească sau prin muncă — la extinderea, modificarea şi înfrumuseţarea acestei biserici şi astfel fiecare a pus o cărămidă în trupul acestei biserici“.

P. C. pâr. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu dă citire hrisovului alcătuit cu prilejul sfîntirii acestei biserici, precum şi binecuvîntării arhieresti adresate credincioşilor, consiliului parohial şi preotului din parohia ortodoxă Ighişul Nou, în care se aduc acestora cuvenitele laude pentru jertfelnicia credinţei lor.

Vorbeşte apoi I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care rosteşte un cuvînt de învăţătură şi îndemn.

I. P. S. Sa arată că „ceea ce au propovăduit Sf. Apostoli şi s-a transmis din generaţie în generaţie, a rodit aşa de frumos pe aceste meleaguri“. Cu temeiuri convingătoare Inaltul Ierarh ilustrează faptul că „credinţa noastră este tot aşa de veche pe cît de vechi sintem noi. Căci noi ne-am născut creştini“.

„Această credinţă a primit rădăcini atît de adînci în sufletul poporului român, încît ea s-a numit „lege românească“. În trecutul nostru greu încercat, Biserica noastră strămoşască s-a dovedit factor de promovare a unităţii neamului românesc, a progresului şi a culturii.“

Aceste merite din trecut ale Bisericii noastre sînt recunoscute.

„Dar Biserica noastră strămoşască are un loc însemnat nu numai în trecut, Biserica este şi azi alături de popor, sprijinind năzuinţele şi propăşirea întregului nostru popor“.

„Porunca ceasului de faţă este unitatea, care nu poate fi tulburată de nimic. Căci numai o unitate netulburată şi nezdruccinată face ca ţara noastră să meargă înainte. Or, unitatea noastră bisericească este o contribuţie la unitatea poporului român“.

După ce arată cu fapte „cît de frumoasă este situaţia Bisericii noastre astăzi“, I. P. S. Sa relevă şi laudă meritele preotului şi credincioşilor din parohia ortodoxă Ighişul Nou, îndemnîndu-i ca şi în viitor să lucreze pentru propăşirea Sfînteii noastre Biserici şi pentru continua înflorire a scumpei noastre Patrii.

La agapa frăţească ce a urmat, dl. Pastor evanghelic-luteran din comună, Friedrich Meierth, arată buna colaborare şi armonie dintre el şi preotul ortodox, dintre credincioşii săi şi credincioşii ortodocşi.

C. pr. Adrian Dobre-Sighişoara laudă vrednicia ighişenilor, care sînt „modesţi, oameni vrednici şi creştini adevăraţi, cu sufletul curat, aşa cum este curat şi sufletul poporului românesc“. Dl. director şcolar pensionar Vichentie Goran mulţumeşte I. P. S. Sale că a venit să sfîntească acest „locaş de închinare“, care cuprinde pe toţi românii din comună într-o biserică cu adevărat unificată“.

Actul sfîntirii acestei biserici — încredinţează episcopul Emanuil Doctor — marchează „închiderea tuturor frecuşurilor dintre cele două biserici din comuna noastră... În parohia noastră s-a consolidat pentru totdeauna unificarea comunei noastre“.

Cuvînt simţit aduce şi P. C. prot. Petru Boieru-Mediaş, care relevă dăruirea C. pr. Găban Ioan pentru parohia sa. Prin hărnicia şi delicatetea sa, a reuşit să facă ca toţi credincioşii săi — vechi ortodocşi şi reveniţi — să se adune într-un singur mănunchi în jurul unui singur Sf. Altar.

„Actul de unificare din 1948 — declară P. C. pâr. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu — a fost bine gîndit de către toţi cei ce au avut dorinţa de a se găsi într-o singură strană: Biserica noastră strămoşască“.

C. pr. Grigorie Cernea-Bruiu remarcă faptul că sfîntirea acestei biserici se săvîrşeşte într-un an de două ori jubiliar: 50 de ani de la Unirea Transilvaniei cu Patria mamă şi 20 de ani de la Reîntregirea bisericească.

C. paroh al locului, Găban Ioan, remarcă profunda impresie pe care prezenţa I. P. S. Sale a produs-o în sufletele credincioşilor săi. Mulţumeşte Inaltului Ierarh pentru distincţia ce i-a acordat de a purta brîu roşu şi făgăduieşte: „voi lucra ca să adîncesc cuvîntul lui Dumnezeu în sufletele credincioşilor mei“.

Dl. preşedinte al Cooperativei agricole de producţie din comună arată că: „Unificarea Bisericii în cadrul satului nostru a fost primită cu nespuse bucurie de credincioşii“ şi „s-au unit cu toţii în jurul Bisericii“. Această unitate bisericească, a adus roade bune şi în munca înfrăţită de pe ogoarele obşteii.

Incheind şirul cuvîntărilor, I. P. S. Sa arată bucuria de a constata unitatea ighişenilor: „Ceea ce mi-a umplut sufletul de bucurie este unitatea voastră“. Căci „singura cale pe care se poate propăşi este unitatea“. De aceea, „preoţimea trebuie să ia pildă de la popor, care cheamă pe preob să fie una cu el“. Mulţumind apoi tuturor, le adresează îndemnul: „Lucraţi mai departe în această unitate! Intindeţi braţele frăţeşti şi celor de alt neam şi de altă credinţă!“

Participant

† Preot Victor Dancea

În ziua de 21 aprilie 1968 a încetat din viaţă, la locuinţa sa din Gura Riului, protopopiatul Sibiu, preotul Victor Dancea. A plecat pe drumul veşniciei în ziua întii de Paşti, îndată după miezul nopţii, atunci cînd la multe din bisericile noastre clopotele chemau pe creştini la slujba luminată a Invierii Domnului.

Fiu al comunei Gura Riului, unde a văzut lumina zilei în primăvara anului 1911, urmează şcoala primară în sat, iar liceul şi Academia de Teologie la Blaj. Din 1935, anul hirotonirii întru preot, păstoreşte în Gura Riului, cu multă însufleţire, însuşire ce a făcut parte din podoabele sufletului său, cu multă dragoste faţă de cele sfinte.

Aceste date biografice şi îndătinutele iertăciuni au fost cuprinse în cuvîntarea rostită de P. C. prot. Traian Belaşcu, vicarul Mitropoliei Sibiu.

La slujba înmormîntării — care a avut loc a treia zi de Paşti, în 23 aprilie 1968, în biserica mare din Gura Riului — P. C. Sa era înconjurat de un sobor de preoţi în frunte cu P. C. prot. al Sibiului, Nichifor Todor. Slujba înmormîntării a fost urmărită de asemenea de o mulţime de credincioşi, săteni în frumosul lor port românesc, intelectuali din localitate, prieteni ai defunctului din Sibiu şi din alte părţi.

P. C. protopop N. Todor a vorbit despre preoţia în care preotul Victor Dancea s-a încadrat cu toată viaţa lui. C. pr. N. Bunea, al doilea preot din Gura Riului, şi-a luat rămas bun, în numele său şi al credincioşilor, de la fostul coleg de preoţie, iar C. pr. S. Orian, de la parohia Sibiu-Lazaret, a rostit un cuvînt de despărţire în numele foştilor colegi de liceu şi Academie.

Sicriul cu rămăşiţele pămînteşti ale pâr. V. Dancea a fost aşezat apoi în cimitirul de lîngă biserica mică, unde a păstorit în timpul vieţii. Il plîng soţia, doi copii, mama de 85 ani, un frate şi o soră.

Dumnezeu să-l odihnească şi cu dreptii să-l numere.

Participant

Proorocul David

Istoria biblică a Vechiului Testament cuprinde în desfăşurarea ei, printre alţi bărbaţi de seamă şi pe psalmistul, proroc şi împărat, David.

Chemat prin rînduiala lui Dumnezeu, din smerit păstor de oi, David a biruit trufaşa mindrie a lui Goliat, ca în urma acestei biruinţe să fie ales conducător al poporului ce a dat lumii pe Mesia.

Viaţa acestui împărat-proroc e bogată în fapte bune: acestea au izvorît ca şi o apă cristalină din inima lui plină de dragoste, din sufletul său împodobit cu dorul după nevinovăţie.

Dintre aceste fapte amintim numai două, care sînt adevărate dovezi de mărinimie sufletească a proorocului David.

1. *Nerăzbunarea*. Saul, primul rege al evreilor, a greşit înaintea lui Dumnezeu. În locul lui a fost ales David, dar, Saul plin de multă ură, căuta în tot timpul să-l omoare. Auzind David despre mînia lui Saul, a fugit şi s-a aşezat în deşertul Enghedi. Acolo a fost urmărit de vrăjmaşul său, Saul, care cu oastea lui de trei mii de bărbaţi voia să se răzbune asupra lui David. Ajungînd la o peşteră, Saul a intrat singur în ea. Chiar acolo era David cu ajutorii săi. „Atunci au zis către David, oamenii lui: „Aceasta e ziua de care ţi-a vorbit Domnul zicînd: „Iată eu voi da pe vrăjmaşul tău în mîinile tale şi vei face cu el ce vei vrea“. David se sculă şi tăie încetîşor poala hainei de deasupra lui Saul... Saul s-a sculat şi a ieşit din peşteră la drum... Apoi zise David către Saul: „La ce ascuţi de vebele oamenilor, care zic: Iată David unelţeşte rele împotriva ta! Iată azi văd ochii tăi, că Domnul te-a dat acum în mîinile mele aici în peşteră, şi mie mi s-a zis să te ucid; eu însă te-am cruţat... Priveşte părintele meu poala hainei tale în mîinile mele: ţi-am tăiat poala hainei, dar de ucis, nu te-am ucis. Află dar şi te încredinţează, că nu este rău în mîna mea, nici vicleşug, şi n-am greşit cu nimic împotriva ta; tu însă cauţi sufletul meu ca să-l iei“ (I Regi 24, 5—12).

Din această faptă se răspindeşte mireasma binecuvîntată a iertării şi a nerăzbunării. Ea rămîne pentru toţi cercetătorii Sf. Scripturi un veşnic îndemn la potolirea inimii cuprinse de văpăile învrăjbirii, un exemplu de împăcare, de trăire în dragoste...

2. *Dragostea părintească*. Abesalom, fiul lui David, s-a răscolat împotriva tatălui său, cu gîndul viclean de a fi el rege în locul acestuia. Atunci David a plecat plîngînd din Ierusalim şi trecînd pîrîul Cedrilor, s-a suit în muntele Eleonului. Cu el mergea şi oastea sa condusă de Ioab, Abişai şi Itai. Deşi alungat, împăratul-tată, a rămas tot cu inima plină de dragoste şi de binevoitoare prevedere, rugînd pe conducătorii oastei sale: „Să-mi cruţaţi pe băiatul Abesalom“, (II Regi 18, 5). Fiul răzvrătit a urmărit cu oastea sa pe tatăl său. Istorisirea biblică spune: „Cînd s-a întilnit Abesalom cu oamenii lui David, era călare pe un căţir. Cînd căţirul a fugit cu el pe sub crăcile unui stejar mare, părul lui Abesalom s-a încurcat în crăcile stejarului şi el a rămas spînzurat în văzduh, iar căţirul de sub el s-a dus înainte... Apoi au împresurat pe Abesalom zece tineri din armaşii lui Ioab, şi lovindu-l, l-au ucis“ (II Regi 18, 9—15).

Moartea fiului răzvrătit a fost vestită tatălui său, David. „Atunci regele s-a tulburat şi s-a dus în foisorul de deasupra porţii şi a plîns, iar cînd se ducea, zicea: „O, fiul meu Abesalom, Abesalom, fiul meu! Mai bine muream eu în locul tău! Abesalom, Abesalom, fiul meu“ (II Regi 18, 33).

Acesta este al doilea exemplu biblic despre iertare. El ne arată adevărata dragoste de părinte a proorocului David.

Psalmistul cel ce s-a rugat: „Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte, înlăuntrul meu“ (Ps. 50, 11), a dobîndit de la Dumnezeu cu prisosinţă împlinirea acestei cereri. De pe culmea înaltă pe care s-a urcat proorocul David, ne întinde mîna îmbiindu-ne să urcăm şi noi tot mai sus. E fericit cel ce urcă, lăsînd cu trecerea vieţii sale urmele paşilor; la fiecare pas, cite o faptă bună, ca rod al inimii curate, al dragostei creştine.

Pr. I. Buta